

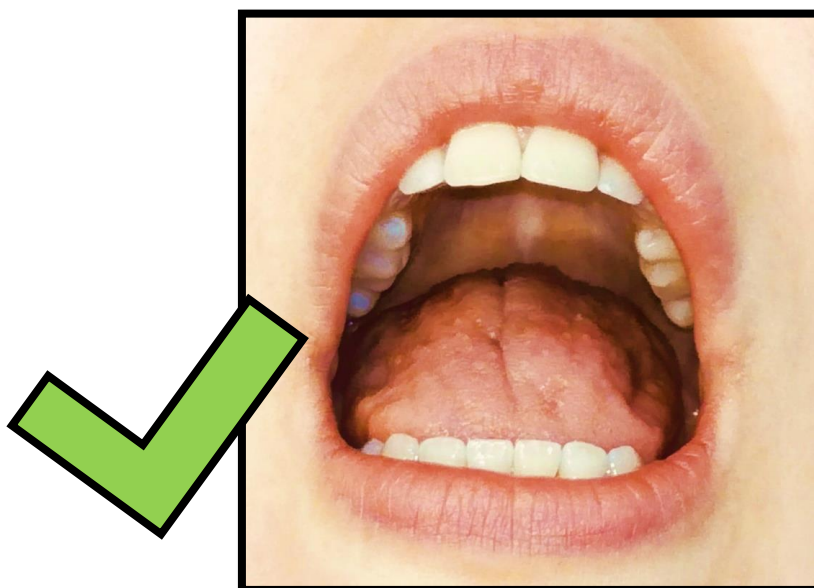
Keski-Suomen hyvinvointialue
Kuntoutus/Puheterapia

OHJEET K-ÄÄNTEEN HARJOITTELUUN

K-äänne:

- 1) K-äänne tuotetaan niin, että kieli vedetään taaksepäin kohti nielua. Kielenkärki pysyy alhaalla ja kielen takaosa nousee kitalakeen. Ilmavirta aiheuttaa K:n kohinan kun kielen takaosa lasketaan alas.
- 2) Yleisimmin K-äänne korvautuu T-äänteenä
Esimerkiksi KUKKA = TUTTA
→ Tällöin kielenkärki nousee virheellisesti yläetuhampaiden taakse ja kielen takaosa jää alas.

K-äänne oikein tuotettuna näyttää tältä:

VINKKEJÄ K-ÄÄNTEEN ETSIMISEEN

K-äännettä voi yrittää etsiä niin sanotun ”kähinän” avulla. Kuvittele hakkaavasi halkoja tai junan lähtevän liikkeelle, jolloin kuuluu KH-KH-KH

Kurlaa tai kuorsaa leikisti. Voit kokeilla myös haukotella. Tällöin kieli hakeutuu taakse samaan asentoon kuin K-äännettä tuottaessa.

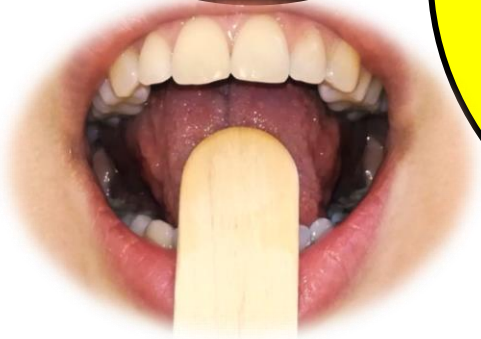
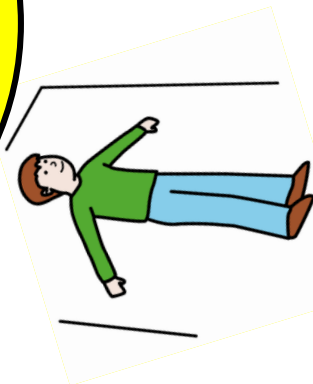
Harjoittele K-äännettä ensin erillisenä ääntenä kuin kevyenä yskähdyksenä. Liitä sitten K tavuihin ja sanoihin.

ZZZZ

Joskus K onnistuu sanomalla NG-äännettä ja pitämällä nenästä kiinni.
ANGAA → ANKKA

K-äänne voi olla helpompi tuottaa selällä maaten.

K-äännettä voi etsiä painamalla kielen kärkeä alas esim. jäätelötikulla tai omalla sormella. Tunnustele kaulalta, miltä K:n ”kopsahdus” tuntuu.

K:N TIKKAAT

Käytän K-äännettä puheessa

Osaan K:n sanoissa ja lauseissa

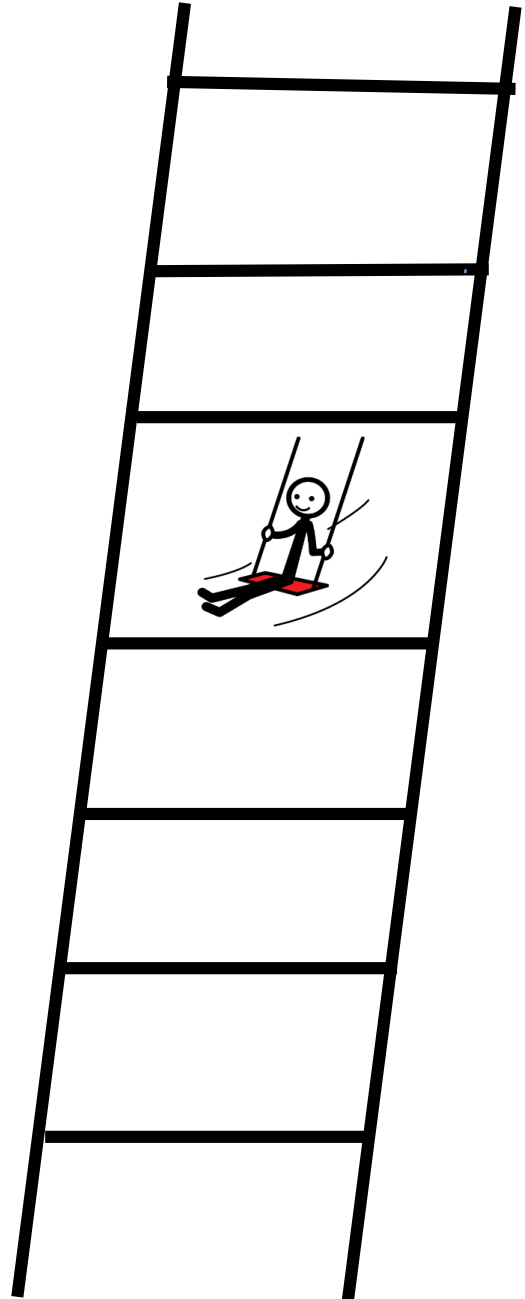
Osaan K:n joissakin sanoissa

Osaan K:n tavuissa

Osaan sanoa K:n yksittäisenä äänteenä.

Tiedän/kuulen onko sanoissa K.

Kieleni liikkuu ja tottelee minua

K-äänteen erottaminen sanoista on osa K-äänteen harjoittelua

1. Kuuntele kuuluuko alla olevien kuvien nimissä k. Montako löysit?

2. Makustele kuuluuko kavereidesi nimissä, kadunnimissä, kauppojen nimissä, lelujen nimissä K.
3. Etsi lehdistä kuvia joiden nimissä kuuluu K ja liimaa ne paperille
4. Aikuinen sanoo K-sanoja oikein ja väärin. Kuuntele miten meni. Korjatkaa yhdessä. Aikuinen voi sanoa esim. K-äänteen T:nä.

oikein

väärin

YKSITTÄISEN K-ÄÄNTEEN HARJOITTELU

K,K,K,

LENNÄ TAKAISIN ALKUUN

3

4

2

3

LISÄHEITTO

3

2

3

2

6

3

LISÄHEITTO

5

2

3

2

Heittä noppea ja etene radalla. Sano K:n napsautus (k ei koo) aina ruudussa olevan lukumäärän verran peräkkäin.

1

3

5

4

LENNÄ SUORAAN KOTIPESÄÄN

1

4

4

1

4

3

2

3

5

2

3

5

6

2

5

6

2

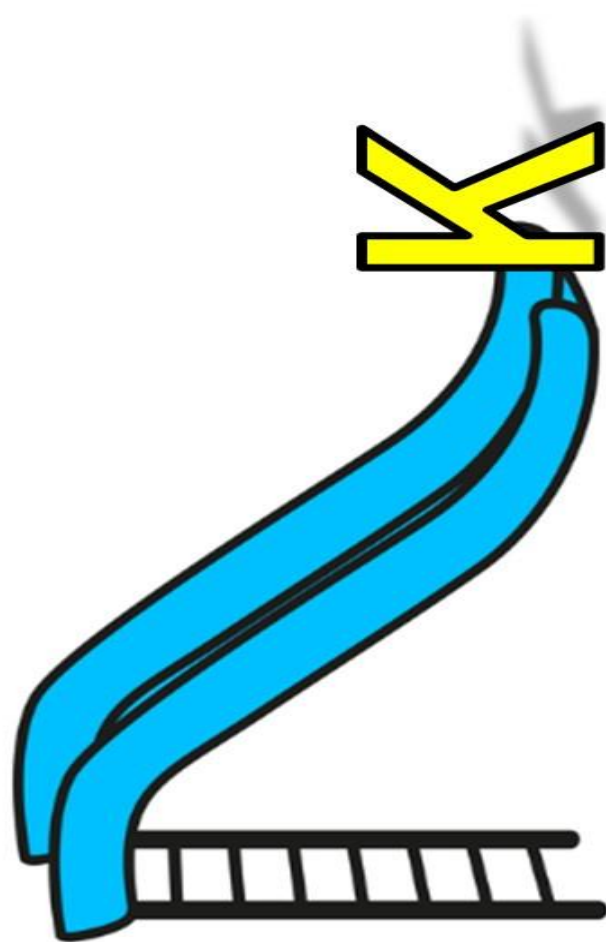
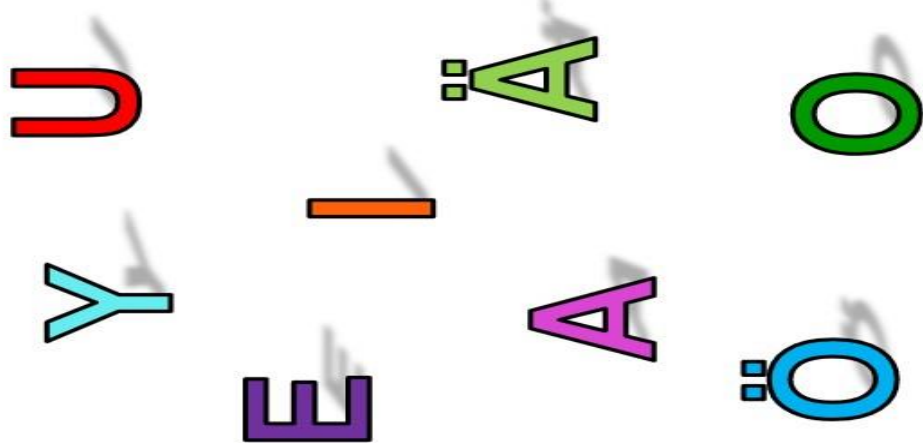
3

5

6

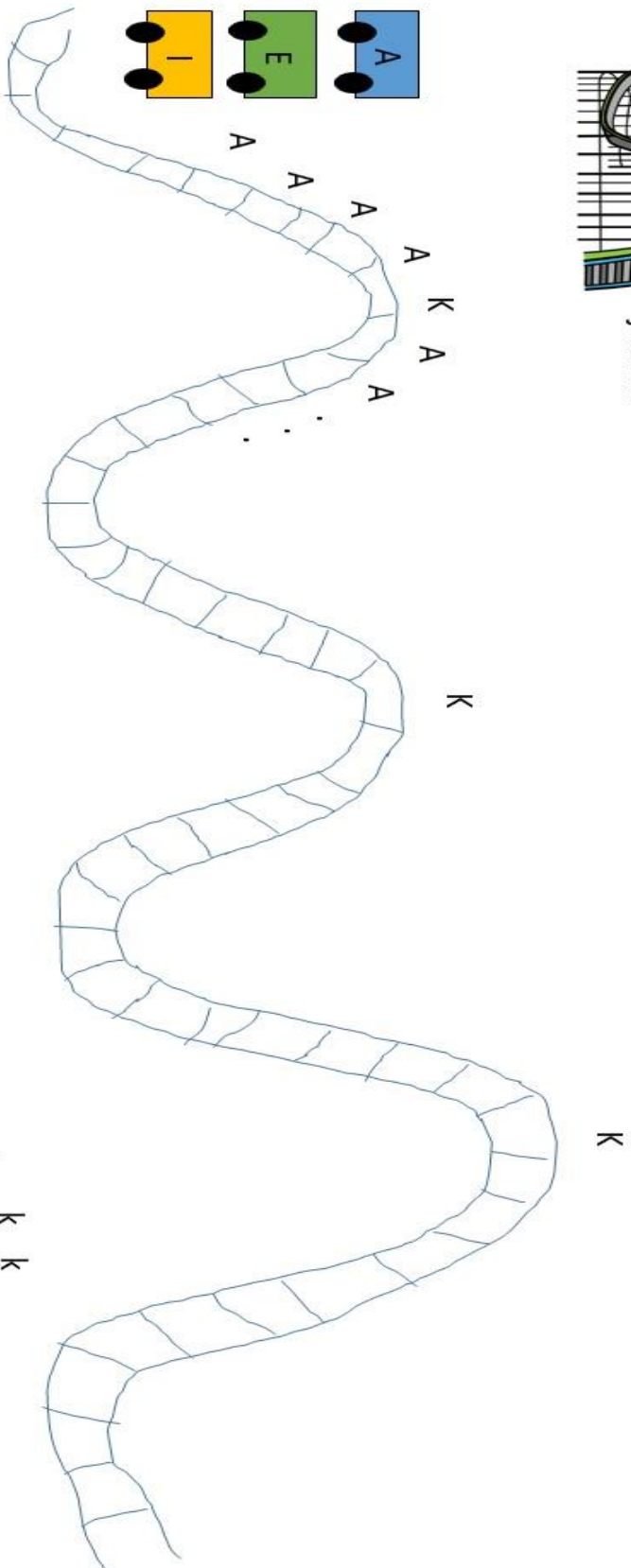
K-ÄÄNTEEN YHDISTÄMINEN VOKAALIIN

VOKAALIT LASKEVAT VUOROTELLEN LIUKUMÄKEÄ TÖRMÄTEN K: HON
AAAAAK, UUUUK J.NE. SEURAA LASKUA SORMELLA.

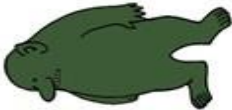

Vuoristorata. Aja vaunuilla vuoristorataa sormella seuraten ylös ja alas sanoen eri vokaalia (A, I, E jne.)
Mäen päällä jarrumies vetää aina jarrut päälle jolloin kuuluu: "K". Jarrut vapautetaan ja matka jatkuu.

Myös oma kätesi voi olla vuoristorata (sormet huippuja), jonka rataa voit seurata toisen käden sormella.

Harjoitellaan K-äännettä muistipelillä. Liimaa arkki vahvalle paperille ja leikkaa kortit irti.

 <p>EEK</p>	 <p>VAAK</p>	 <p>NOITA NAURAA: KÄ-KÄ-KÄ</p>	 <p>HIKI</p>
 <p>EEK</p>	 <p>VAAK</p>	 <p>NOITA NAURAA: KÄ-KÄ KÄ</p>	 <p>HIKI</p>
 <p>ÄÄK</p>	 <p>YÖK</p>	 <p>IIK</p>	 <p>K-K-K-K</p>
 <p>ÄÄK</p>	 <p>YÖK</p>	 <p>IIK</p>	 <p>K-K-K-K</p>

K-ÄÄNNE SANOISSA

KINKKAA RUUDUSTA TOISEEN (K,K,K)

6
KUUS

K
KOO

PALAA
LÄHTÖ-
RUUTUUN

KUKKA

KAKKA

KAKKU

PALAA 2
RUUTUA
TAAKSE PÄIN

KYY

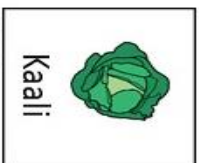
UKKI

KUU

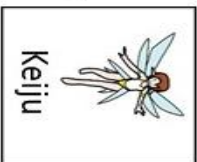
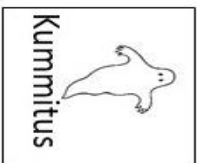
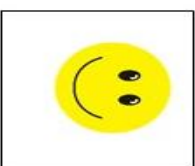
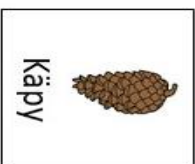
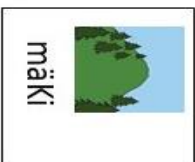
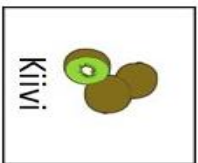
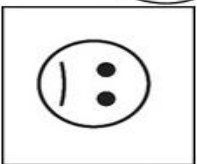
AKKU

LÄHTÖ

MAALI

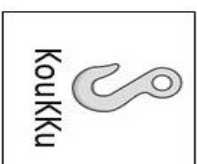
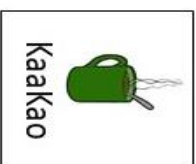
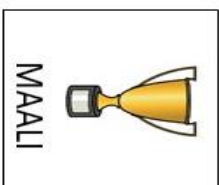
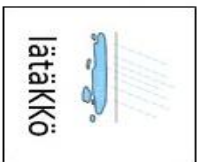
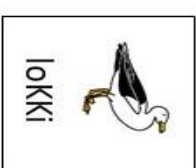
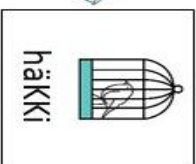
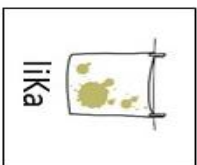

Voi eii! Palaa lähtörutuun.

Pelattakaa yhdessä peliä sanoen K:t oikein. Tauko ennen tai jälkeen K-äänteen auttaa K:n tuottamisessa esim. K-aali, mä-ki, me-Kko

Jesi! Päiset oikeisemaan oikopolun kautta

K-ÄÄNNE LAUSEISSA

MAALI

Tykki paukahtaa

Kampa kutittaa kaljua kelmiä

Hiekka kimaltaa

Kultakala vohkii kapteenin kellon

Takki kutittaa kaimalaa

Simpukka kohisee kalliolla

Lankku kiikkuu

Kilpikonna loikoilee kannella

Kelmi kaivaa nokkaa

Kaksi kelmiä koputtaa

Kasvi kelluu

Kalju kelmi nukkuu

Nakki kikattaa kannella

Miekka kiittää

Kissa naukoo koko matkan

Kala kyriee kuplien keskellä

Keiju taikoo kukan

Pääkallo kalisee kylmästä

Kolikko kilisee taskussa

Kapteeni koukku käskee kakulle

Papukaija kääkättää

Kotilo kipittää

Kummitus kolistelee

Koukku keinuu kannella

Koukku keinuu kannella

Koukku keinuu kannella

LÄHTÖ

VINKKEJÄ K-ÄÄNTEEN YLEISTÄMISEKSI PUHEESEEN

Alias-peli:

Valitkaa peliin K-sanakortteja. Kertokaa vuorotellen toisillenne kortin kuvista ja yrittäkää arvata toisen selittämät sanat oikein. Kiinnittäkää pelin aikana huomiota K-äänteisiin.

Piirrä ja arvaa:

Tarvitset kynän ja paperia. Piirtäkää toisillenne vuorotellen K-sanoja ja yrittäkää arvata, minkä sanan toinen piirtää.

Muistipelit:

Pelatkaa kotoa löytyvää muistipeliä ja kiinnittäkää huomiota K-äänteen sanomiseen.

Laulut:

Laulakaa jotain tuttua laulua ja kiinnittäkää huomiota K-äänteeseen esim. ”hämähämähäKKi Kiipes langalle”.

Laiva on lastattu:

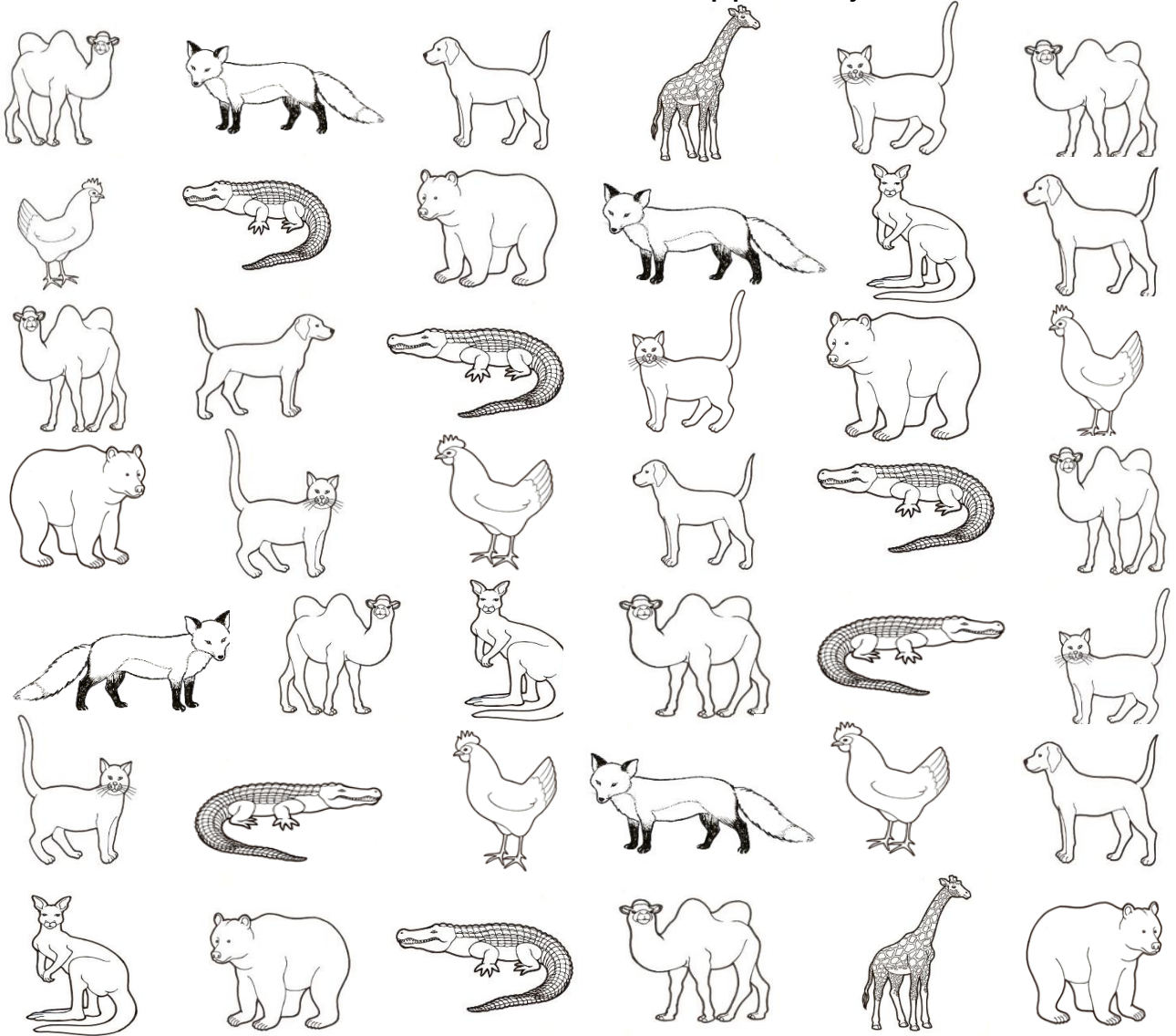
Laiva on lastattu K-sanoilla tai K-lauseilla. Keksikää vuorotellen sanoja tai lauseita, joissa on K: ”Laiva on lastattu Kaloilla, Kissoilla... jne.” tai ”Kirahvi Kihisee KiuKusta Kasvimaalla”.

Mikä tahansa peli:

Pelatkaa kotoa löytyvää peliä ja kiinnittäkää huomiota K-sanoihin pelin aikana.

Väritä eläin aina kun olet harjoitellut. Harjoittele joka päivä 5–10 minuuttia kerrallaan. Tsemppiä harjoitteluun!

- ♥ Kokeilepas nimetä eläimiä nopeasti peräkkäin: "Kameli-kettu-koira..."
- ♥ Kuvista voi myös arvuutella: "Millä eläimellä on selässä KaKsi Kyttyrää ja se KulKee aaviKolla?"

Puheterapia

Kuvat: www.papunet.fi

20.12.2022